

Верховний
Суд

Правові позиції Верховного Суду у справах зі спорів, пов'язаних із застосуванням банківського законодавства

Ганна Вронська

суддя, секретар судової палати для розгляду справ щодо корпоративних спорів, корпоративних прав та цінних паперів
КГС ВС

Верховний Суд

Стягнення заборгованості та виконання кредитних договорів

Постанова КГС ВС від 06.02.2018 у справі №913/757/16

Боржник, якого звільнено від відповідальності за порушення зобов'язання на підставі положень статті 617 Цивільного кодексу України та статті 218 Господарського кодексу України, не звільняється від обов'язку виконати зобов'язання в натурі, якщо інше не встановлено договором або законом.

Стягнення заборгованості та виконання кредитних договорів

Постанови КГС ВС від 14.02.2018 у справі №910/7828/17, від 18.10.2018 у справі №913/551/17, від 06.12.2018 у справі №913/651/17

Виключення кредитною установою із своєї назви слова "банк" та з видів своєї діяльності "банківська діяльність" без дотримання процедури передбаченої статтями 2, 16, 26, 28, 46, 78 Закону України «Про банки і банківську діяльність» не дає підстави вважати її правонаступником кредитної установи (банку)

Постанова ОП КГС ВС від 03.08.2018 у справі №910/8117/17

Стягнення заборгованості та виконання кредитних договорів

Постанова КГС ВС від 15.03.2018 у справі №910/8793/17

Направлення судових наказів до ліквідатора не тягне за собою автоматичне включення до реєстру вимог кредиторів, оскільки за приписами ст.ст. 45, 49 Закону України “Про систему гарантування вкладів фізичних осіб” обов'язок щодо звернення до Фонду з заявою про затвердження вимог кредиторів покладено саме на кредиторів.

Стягнення заборгованості та виконання кредитних договорів

Постанова КГС ВС від 29.05.2018 у справі №922/2145/16

Рішення суду, яке набрало законної сили та виконане боржником, та яким з боржника стягнуто остаточну заборгованість, не може бути поставлене під сумнів та не підлягає тлумаченню, в розумінні повноти розміру заборгованості.

Забезпечення виконання кредитних договорів

Постанова КГС ВС від 27.03.2018 у справі №910/2764/14

Не визначення початкової ціни реалізації предмету застави в резолютивній частині рішення не може вважатися підставою для скасування правильного по суті рішення суду.

Постанова Великої Палати Верховного Суду від 21.03.2018 у справі
№235/3619/15ц

Забезпечення виконання кредитних договорів

Стаття 39 Закону України “Про іпотеку”

редакція з 04.02.2019

У разі задоволення судом позову про звернення стягнення на предмет іпотеки в рішенні суду зазначаються:

початкова ціна предмета іпотеки для його подальшої реалізації, за умови подання будь-якою із сторін клопотання про необхідність визначення такої ціни (крім реалізації предмета іпотеки на прилюдних торгах).

Забезпечення виконання кредитних договорів

Стаття 39 Закону України “Про іпотеку”

редакція з 04.02.2019

У разі визначення судом способу реалізації предмета іпотеки шляхом проведення прилюдних торгів ціна предмета іпотеки у рішенні суду не зазначається та визначається при його примусовому виконанні на рівні, не нижчому за звичайні ціни на такий вид майна на підставі оцінки, проведеної суб’єктом оціночної діяльності або незалежним експертом на стадії оцінки майна під час проведення виконавчих дій.

Забезпечення виконання кредитних договорів

Постанова КГС ВС від 24.01.2018 у справі № №907/425/16

Норми закону, якими врегульовано поруку, не містять положень щодо солідарної відповідальності поручителів за різними договорами, якщо договорами поруки не передбачено іншого. У разі укладення між поручителями кількох договорів поруки на виконання одного й того самого зобов'язання у них не виникає солідарної відповідальності між собою.

Правові позиції щодо солідарної відповідальності також викладено в постанові Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 26.06.2018 у справі № 905/2475/15, постанові Великої Палати Верховного Суду від 17.04.2018 у справі № 545/1014/15-ц.

Забезпечення виконання кредитних договорів

Стаття 554 Цивільного кодексу України

Попередня редакція

3. Особи, які спільно дали поруку, відповідають перед кредитором солідарно, якщо інше не встановлено договором поруки.

редакція з 04.02.2019

3. Особи, які за одним чи за декількома договорами поруки поручилися перед кредитором за виконання боржником одного і того самого зобов'язання, є солідарними боржниками і відповідають перед кредитором солідарно, якщо інше не встановлено договором поруки.

Стаття 553 Цивільного кодексу України

редакція з 04.02.2019

Стаття 543. Солідарний обов'язок боржників

5. Ліквідація солідарного боржника - юридичної особи, смерть солідарного боржника - фізичної особи не припиняють обов'язку решти солідарних боржників перед кредитором та не змінюють його обсягу та умов виконання.

Визнання недійсним договорів

Постанова КГС ВС від 28.03.2018 у справі №910/4210/17

Дублікат договору не має самостійного значення і сили правочину, оскільки його видання не встановлює, не змінює і не припиняє цивільних прав та обов'язків.

Постанова КГС ВС від 04.04.2018 у справі №911/1724/17

Відсутність у кредитному договорі положень щодо відповідальності кредитора не є підставою для визнання кредитного договору недійсним

Припинення забезпечувального зобов'язання

Постанова КГС ВС від 22.03.2018 у справі №910/2774/17

Пред'явлення вимоги до поручителя протягом шести місяців від дня настання строку виконання основного зобов'язання як умови чинності поруки слід розуміти як пред'явлення кредитором у встановленому законом порядку протягом зазначеного строку саме позовної, а не будь-якої іншої вимоги до поручителя.

Забезпечення виконання кредитних договорів

Стаття 559 Цивільного кодексу України

редакція з 04.02.2019

Порука припиняється після закінчення строку поруки, встановленого договором поруки. Якщо такий строк не встановлено, порука припиняється у разі виконання основного зобов'язання у повному обсязі або якщо кредитор протягом трьох років з дня настання строку (терміну) виконання основного зобов'язання не пред'явить позову до поручителя.

Припинення забезпечувального зобов'язання

Постанова КГС ВС від 13.03.2018 у справі №910/8698/17

Сам факт ліквідації боржника за кредитним договором із внесенням запису до відповідного реєстру про припинення юридичної особи за наявності заборгованості боржника за цим договором, яка не була погашена у процедурі ліквідації, не є підставою для припинення договору застави

Стаття 593 Цивільного кодексу України

редакція з 04.02.2019

4. Припинення основного зобов'язання внаслідок ліквідації боржника - юридичної особи, яка виступає боржником у такому зобов'язанні, не припиняє права застави (іпотеки) на майно, передане в заставу боржником та/або майновим поручителем такого боржника, якщо заставадержатель до ліквідації боржника - юридичної особи реалізував своє право щодо звернення стягнення на предмет застави (іпотеки) шляхом подання позову або пред'явлення вимоги"

Постанова Великої Палати Верховного Суду від 21.03.2018
у справі №760/14438/15ц

Застереження в договорі про задоволення вимог іпотекодержателя шляхом визнання права власності на предмет іпотеки це виключно позасудовий спосіб урегулювання спору, який сторони встановлюють самостійно у договорі

Постанова КГС ВС від 23.05.2018 у справі № 917/2001/16

Стягнення заборгованості та виконання кредитних договорів

Постанова КГС ВС від 19.04.2018 у справі №910/9508/17

Після завершення позасудового врегулювання будь-які наступні вимоги іпотекодержателя щодо виконання боржником основного зобов'язання є недійсними

Забезпечення виконання кредитних договорів

Стаття 36 Закону України “Про іпотеку”

редакція з 04.02.2019

Після завершення позасудового врегулювання будь-які наступні вимоги іпотекодержателя щодо виконання основного зобов'язання:

боржником – фізичною особою є недійсними

боржником – юридичною особою або фізичною особою – підприємцем є дійсними

якщо інше не визначено договором іпотеки чи договором про надання кредиту, чи договором про задоволення вимог іпотекодержателя.

Верховний
Суд

Касаційний господарський суд

Дякую за увагу!

Верховний Суд

